

Onze buurt dook in 't verleden en vierde een Boerenbruiloft

We hadden een dorstig gevoel; dat zeker. Of was het hevige honger? In ieder geval hadden we zin in 'n feest.

Met enig flexibel gevoel voor geschiedschrijving lijkt de oorsprong van onze buurtvereniging in een heel diep verleden te liggen.

Op de tafels die avond van de feestelijke herdenking lag een schrijfsel van mijn co-writer Jim. Dat wil ik U, beste lezer, niet onthouden. Hier komt het:

"De buurt 2.500 jaar? Ja, echt waar!

Bij de oudste plaatsen van Nederland, denken we al snel aan Maastricht of Nijmegen. Maar geloof het of niet: onze buurt kent een langere bewoningsgeschiedenis. De eerste sporen van menselijke aanwezigheid in de omgeving zijn zo'n 60.000 jaar oud. Het gaat om vuistbijlen die werden gebruikt bij de jacht. En dankzij een verdwenen hunebed tussen Wijster en Spier weten we dat er hier al rond 3.000 v. Chr. de nodige mannetjesputters met keien liepen te slepen. Maar echt interessant wordt het in de IJzertijd, ongeveer vanaf 500 v. Chr. Het monumentje aan de Beilerweg, dat helaas weer is vernield, staat er niet voor niets. Op deze plek werden tussen 1958 en 1961 de grondsporen van vele tientallen boerderijen blootgelegd uit de IJzertijd en vooral de Romeinse tijd. Het waren kapitale bouwwerken met lengtes tot wel 36 meter. Ze stonden netjes gerangschikt in een blokvormig stratenpatroon. In de hoogtijdagen moeten hier zo'n 150 mensen hebben gewoond. En daarmee was het meteen het grootste dorp in Noord-Nederland. Overigens is maar een deel van de nederzetting opgegraven. Onze Romano-Drentse buurtgenoten hadden het duidelijk beter voor elkaar dan wij. Want wie kan het zich vandaag de dag permitteren 22 gouden munten, vijf gouden halskettingen en een armband zomaar in de grond te stoppen? Deze 'goudschat van Beilen' was afkomstig uit het antieke Wijster. Ook kwamen er kostbare bronzen sierraden, Romeins glas en aardewerk tevoorschijn. En onderdelen van leren schoenen - een grote luxe destijds. Het Romeinse karakter van het dorp bezorgt historici nog steeds hoofdbreken. Want zoals we allemaal op school hebben geleerd was de Rijn de noordgrens van het Romeinse Rijk, en die ligt een behoorlijk eind weg. Was Wijster een Romeinse buitenpost in het vrije Germanië? Of klopt ons beeld van de Germanen gewoon niet?

Het West-Romeinse Rijk stortte in 476 ineen en niet veel later was het ook met het oude Wijster gedaan. Het huidige dorp zou pas in de loop van de Middeleeuwen zijn ontstaan. Toch is niet alles verdwenen. De Noorder Esch, de kern van onze buurt, stamt in aanleg nog uit de laat-Romeinse periode. Het is een van de oudste essen van Drenthe. Dus let goed op bij het omspitten van de tuin deze herfst. Je weet maar nooit bij wie de volgende goudschat opduikt...

Hoe zit het met die 'boerenbruiloft'?

De wereld was 2.500 jaar geleden sterk in beweging. Zo ook hier. Een eerste verenigd buurtgenootschap moet ergens in die tijd zijn ontstaan. De onderlinge band werd bezegeld door met rituelen omringde festijnen, bijvoorbeeld tijdens een wende of oogstviering. En er werd getrouwd. Letterlijk en figuurlijk. De godin van de vruchtbaarheid knoopte het aan met de god van de strijd en Bruiden vonden hun Gommen. Dankzij een verenigde buurt kon de Bruid worden geschaakt door de Gom; ook toen al. Dat zijn we altijd blijven doen en dat vieren we dus nu. Je moet uiteindelijk toch wat te vieren hebben als je het leuk wilt maken."

Dus ook van Jim dit maal een groet uit 't veld, Kees.

